

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Федірець О.В.

кандидат економічних наук,

доцент;

Воронько-Невіднича Т. В.,

кандидат економічних наук, доцент

Головним чинником розвитку будь-якого підприємства є правильно сформована керівництвом стратегія, яка дає можливість досягти чіткої поставленої мети. В умовах жорсткої конкуренції, яка посилюється на вітчизняному ринку агропродовольчої продукції, коли непрофесійні дії керівництва можуть коштувати великих втрат, а в окремих випадках і банкрутства підприємства, поволі проходять часи інтуїтивного ухвалення рішень на основі суб'єктивного вибору напрямів і шляхів розвитку учасників ринку.

Все частіше жорстко ставиться проблема вибору чіткої та погодженої стратегії, політики стратегічного управління і планування як для кожного підприємства окремо, так і для галузі в цілому [3, с. 281].

На нашу думку, рішення цієї проблеми полягає у виробленні комплексної системи стратегічного розвитку як усіх аграрних підприємств, так і на кожному підприємстві зокрема. Сільське господарство залишається на сьогодні основою аграрного виробництва. Поширення негативних тенденцій в сільському господарстві, посилення конкуренції, погіршення соціального положення товаровиробників, неефективність існуючих методів управління економічними процесами вимагають нових підходів до підвищення ефективності господарювання аграрних підприємств, формування нового типу мислення у керівників.

Проте сільське господарство має свої особливості, на відміну від інших галузей промисловості. Саме ці особливості (сезонний характер виробництва, довготривалий оборот капіталу, застаріла техніка, низький рівень інвестиційної привабливості тощо) змушують нас більш глибоко осмислити роль і значення стратегічного управління в аграрному виробництві.

Ми вважаємо, що стратегічне управління аграрними підприємствами – це сукупність заходів з попереднім аналізом сильних і слабких сторін, а також внутрішнього та зовнішнього середовища аграрного підприємства, направлених на реалізацію обґрунтовано поставлених завдань, пов'язаних з високою ефективністю діяльності даного підприємства, що здійснюється на інноваційній основі та з покращенням соціальної сфери на селі. На нашу думку, здійснити точний прогноз ситуації, з якою підприємство може зіткнутися в майбутньому практично неможливо.

Стратегічне управління достатньо часто називають ринковим

стратегічним управлінням. Цим підкреслюється ринкова орієнтація підприємства. Для визначення суті стратегічного управління необхідно виділити суб'єкт і об'єкт управління.

Стратегічне управління можна розглядати як динамічну сукупність п'яти взаємозв'язаних управлінських процесів (рис. 1).

Рис. 1. Алгоритм розробки та реалізації стратегічного управління аграрними підприємствами

Джерело: Розроблено авторами на основі [1, 2]

Аналіз макросередовища аграрного підприємства неможливий, якщо не мати уявлення про те, яку участь у виробничій діяльності аграрного підприємства бере держава. Тут ми маємо на увазі такі явища, як державні закупівлі, державна підтримка, інвестиції, контроль за цінами на техніку, видатки держави на соціальну інфраструктуру села та багато іншого. Без уявлення про все це, а також без вирішення цих питань на рівні області, регіону, доволі складно науково обґрунтовано вирішити питання стратегічного управління.

Від дослідження зовнішнього середовища необхідно переходити до аналізу внутрішнього середовища підприємства (кадри, організація управління, виробництво, фінанси, маркетинг, корпоративна культура).

Для підприємства дуже важливо підтримувати не тільки баланс між входом і виходом у процесі виробництва, але й баланс інтересів різних соціальних груп людей, які зацікавлені у функціонуванні підприємства та впливають на нього. Баланс інтересів визначає вектор спрямованості підприємства, який формально подається у вигляді місії та стратегічних цілей.

Список використаних джерел

1. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф. – М. : Экономика, 1989. – 280 с.
2. Семенов А. Г. Розвиток стратегічного управління в акціонерних товариствах : [монографія] / А. Г. Семенов. – Запоріжжя : ГУ ЗІДМУ, 2012. – 520 с.
3. Хоружа К. В. Стратегічне управління як передумова ефективного розвитку аграрних підприємств / К. В. Хоружа // Наук. вісн. Луган. нац. аграр. ун-ту. Сер. Економічні науки / за ред. В. Г. Ткаченко. – Луганськ: Елтон-2, 2016. – № 32. – С. 280-285.